

Årets sortförsök

Sex sorter delar på förstaplatsen

Inte mindre än fyra nya sorter togs in på 2013 års sortlista. Samtidigt fick sorterna Sabrina KWS och Julietta lämna listan. Julietta blev en riktig långkörare som efter sju år fick lämna plats för två nya NT-sorter, Alexina KWS och Lombok. Det ger totalt elva sorter att välja mellan inför våren 2013. Man brukar säga att bara en kan vara bäst men sett till intäkten per hektar så delas förstaplatsen av sex sorter: Corvinia, SY Muse, Frazze, Rosalinda KWS, Barents och Stinger.

Robert Olsson, NBR, Nordic Beet Research Foundation

Alla fröföretagen representerade på marknaden

Som framgår av tabellen på nästa sida så finns nu alla fem fröföretagen med på sortlistan. Det är bra. Alla inser att om man långsiktigt ska utveckla nya sorter och satsa pengar i svensk sortprovning så måste man också få sorter med på

sortlistan. Sen är det upp till dig som odlare att göra ditt val.

Vad väntar 2014?

Under 2012 provades 19 sorter för andra året och ytterligare 50 sorter för första året. Mycket nytt och fortsatt mycket vilja från fröföretagen alltså. Bland tvåringarna toppar en sort på

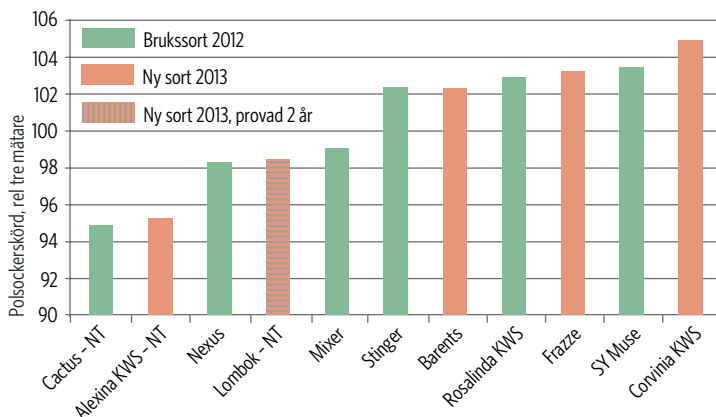
nivån åtta procent över 2012 års tre mest sålda sorter: Rosalinda KWS, Nexus och Mixer. Bland ettåringarna finns tre sorter som slår mätartrion med inte mindre än elva procent eller 1,4 ton socker/ha. Det har sagts förr: Det finns mer att hämta.

Mer att läsa på nätet

Mer att hämta i läsväg finns på NBR:s hemsida www.nordic-beet.beet.nu. Här hittar du bl.a.

- Treårsprovning 2010–2012 – normal provning – marknadssorter plus 8 treårskandidater
- Tvåårsprovning 2011–2012 – normal provning – marknadssorter plus 27 tvåårskandidater, varav 19 nya
- Provning 2012 – normal provning – marknadssorter plus 77 ettårskandidater, varav 50 nya
- Provning 2012 – nematodinfekterad mark
- Provning 2012 – försök på fält med högt tryck av *Aphanomyces*
 Danska sortförsöken finns på samma ställe.
 På kommande sidor återfinns som vanligt siffror från tre års provning och uppslaget med viktiga parametrar för sortval.

Relativ polysockerskörd. Medeltal från 18 SLU- och NBR-försök 2010-2012

	Sort		Antal plantor		Renvikt	Sockerkhalt	Polsockerskörd		Renhet	Intäkt
			1000-tal/ha		ton/ha	%	ton/ha	rel. 1-3	%	diff
			50 %	slutlig						kr/ha
	Medel 1-3		61	105	78,0	17,5	13,7	100	91,0	0
1	Rosalinda KWS	KWS 7R69	54	106	80,2	17,6	14,1	103	90,9	655
2	Nexus	HI 0549	75	104	76,6	17,6	13,5	98	91,2	-404
3	Mixer	HI 0698	55	104	77,3	17,5	13,6	99	91,0	-252
4	SY Muse	HI 0944	68	106	81,6	17,3	14,2	103	91,4	871
7	Stinger	MA 0971	71	105	80,0	17,5	14,0	102	91,5	649
8	Cactus	SN 215	79	107	74,0	17,6	13,0	95	90,2	-1 349
11	Frazze	HI 1078	71	107	81,0	17,4	14,1	103	91,3	816
12	Corvinia	KWS 9R27	71	105	79,6	18,0	14,4	105	89,9	1 002
14	Alexina KWS	KWS OK129	62	102	71,5	18,2	13,0	95	90,4	-1 296
16	Barents	ST 12023	81	105	78,8	17,8	14,0	102	91,6	572
	RSQ		79	95	94	85	95		90	
	LSD 5%		7	1,7	1,6	0,1	0,3	2	0,4	

Mörkare blått = nya sorter

	Sort		Resistens R			Mjöldagg	Ramularia	Rost	Rotform	Nackhöjd	Stocklöpare							
			God tolerans T								%	0-100	0-100	1-9	cm	14 fs*	3 fs 2012	Sassarp 2012
			Viss tolerans E													antal/ha	antal/ha	antal/ha
			Rhizo-	Nema-	Aphano-													
	Medel mätare 1-3					45	47	24	5,2	5,3	47	691	2 894					
1	Rosalinda KWS	KWS	R	E		29	29	20	5,0	4,9	51	723	3 183					
2	Nexus	Syngenta	R	E	T	50	53	27	5,3	5,5	20	723	2 315					
3	Mixer	Syngenta	R		T	56	59	25	5,5	5,6	70	627	3 183					
4	SY Muse	Syngenta	R		T	50	54	23	5,8	5,8	0	868	3 617					
7	Stinger	Maribo Seed	R		T	56	63	17	5,8	6,0	30	434	868					
8	Cactus	SESVanderHave	R	T		57	62	26	5,8	5,1	0	289	868					
11	Frazze	Syngenta	R			54	58	23	5,6	5,8	31	627	6 800					
12	Corvinia	KWS	R	E		38	40	23	5,0	4,7	10	193	289					
14	Alexina KWS	KWS	R	T		40	47	10	5,3	5,5	21	2 508	6 800					
16	Barents	Strube	R			46	48	27	6,3	5,4	10	96	1 591					
	RSQ					85	82	72	7,9	9,1	23	81	84					
	LSD 5%					6,7	12,6	6,6	0,2	0,4	n.s.	1 115	2 315					

* 14 platser med låg stocklöpningsfrekvens 2010- 2012

- Nya sorten Corvinia gav högsta sockerskörden. Statistiskt kan den dock inte skiljas från SY Muse, Frazze och Rosalinda KWS. Ser man till intäkten/ha hamnar ytterligare två sorter, Barents och Stinger, inom femhundralet i skillnad.
- Alla sorter är nu resistenta mot Rhizomania.
- Cactus är kvar som NT (nematodtolerant) sort tillsammans med två nya sorter, Alexina KWS och Lombok. I gränslandet strax över nematodfritt rekommenderas sorterna Corvinia, Rosalinda KWS och Nexus.
- Angreppen av Aphanomyces var måttliga 2012. I toppen, dvs. som mest toleranta, placerar vi samma tre sorter som i fjol: Mixer, SY Muse och Stinger.
- Nya sorten, Barents, tillsammans med Cactus och Nexus kom upp snabbast på våren. I den slutliga plantråkningen fanns Cactus kvar i toppen tillsammans med Frazze och SY Muse.
- Det finns säkra skillnader i sockerkhalt mellan sorterna. Klart högst sockerkhalt har nya NT-sorten Alexina KWS. Bland normalsorterna toppar nykomlingen Corvinia följd av en tredje nykomling: Barents.
- Rotform för god tvättbarhet är en nyckelåtgärd i fabriken. Som regel premierar egenskapen odlaren med hög renhet. Här ligger nya sorten Barents i topp både vad gäller rotform och renhet.
- Rosalinda visade liksom tidigare är bättre resistens mot mjöldagg än övriga sorter. Också mot Ramularia toppar sorten. Nya sorten Corvinia klarar sig också bra. Barents ligger i mellangruppen vad gäller mjöldagg och Ramularia men är känsligaste sorten mot rost.
- Två av fyra block i försöken sprutades mot bladsvampar. På tre av sex platser gav behandlade block mer än tre procent ökning av sockerskörden. I medeltal över alla 85 provade sorterna på alla sex platserna gav behandlingen 640 kg mer socker per hektar jämföras med 660 kg 2011. På platsen Eriksfält skördad den 25 oktober blev skördeökningen hela 1,4 ton socker per hektar.
- Växetsättet varierar. Rosalinda KWS och Cactus växer lågt. Nya sorten Corvinia ännu lägre. Vill man ha en högväxande sort finns Stinger, Frazze, SY Muse eller Mixer.

Resultat från försök 2010–2012 för

	Intäkt	Resistens/tolerans			Stocklöpare	Skörd		Inre kvalitet
	kr/ha	Rhizomania	Nematoder	Aphanomyces	Se nedan!	Rotskörd	Polsocker	Sockershalt
1. Bästa val	Corvinia	Alexina KWS	Alexina KWS	Mixer	Barents	SY Muse	Corvinia	Alexina KWS
	SY Muse	Barents	Cactus	SY Muse	Cactus	Frazze	SY Muse	
	Frazze	Cactus		Stinger	Corvinia	Rosalinda KWS	Frazze	
	Rosalinda KWS	Corvinia			Stinger		Rosalinda KWS	
	Stinger	Frazze		Nexus				
	Barents	Mixer						
		Nexus						
		Rosalinda KWS						
		SY Muse						
	Stinger							
2. Mellan			Corvinia	Barents	Frazze	Stinger	Barents	Corvinia
			Rosalinda KWS	Cactus	Mixer	Corvinia	Stinger	
			Nexus	Corvinia	Nexus	Barents		Barents
				Frazze	Rosalinda KWS			
					SY Muse			
3. Sämre val	Mixer		Övriga	Alexina KWS	Alexina KWS	Mixer	Mixer	Cactus
	Nexus			Rosalinda KWS				Rosalinda KWS
								Nexus
								Stinger
								Mixer
4. Sämsta val						Nexus	Nexus	Frazze
	Alexina KWS							
	Cactus					Cactus	Alexina KWS	SY Muse
							Cactus	
						Alexina KWS		

Underlag	Data från NBR+SLU-försök 2010-2012, i vissa fall kompletterad med resultat från serie 105 och 106 "praktiska försök" och danska erfarenheter.
Förklaringar	Sorterna ligger rangordnade från bästa till sämsta inom alla kolumner, utom för Rhizomania, nematoder, Aphanomyces och stocklöpare där de ligger i bokstavsordning inom gruppen. Mätare är medel av de tre mest sålda sorterna under försöksåret. Sorter inom samma färg och utan tom rad emellan kan statistiskt inte skiljas åt. Sorter i gruppen "3. Sämre val" kan med hög statistisk säkerhet betraktas som sämre än gruppen "1. Bästa val". Detsamma gäller för grupp 2 mot 4. Varje färg spänner som regel över samma nivå som LSD-värdet i aktuell tabell. För sockershalt och K+Na gäller dubbla LSD-värdet.
Ekonomi	Ekonomi enligt 2013 års avtal uträknat på ovan redovisade medeltalsvärden över alla försök. Pris 25,3 Euro/ton 16 %-iga betor enligt nya branschavtalet 2013-2014. Kronkurs 8:60, sockershaltsreglering, renhetsreglering, massatorrämme 13 kr/ton betor. Branschavtalsstillägg motsvarande 77 kr/ton vid 17,5 % sockershalt ingår.

